

Sygn. akt III UK 449/18

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania A..
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W.
z udziałem zainteresowanego D. M. prowadzącego działalność gospodarczą pod
nazwą E.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 29
października 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 8 lutego 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 8 lutego 2018 r., oddalił apelację A. G. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 maja 2017 r., oddalającego jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w W. z dnia 14 kwietnia 2014 r., stwierdzającej, że ubezpieczona, jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniu: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 kwietnia 2007 r. do 30 czerwca 2009 r. oraz od 20 sierpnia 2009 r.

Ubezpieczona wywiodła skargę kasacyjną od powyższego wyroku, a w jej podstawach podniosła zarzut naruszenia prawa procesowego, to jest: art. 382 w związku z art. 233 § 1 k.p.c., art. 227 w związku z art. 386 § 1 i art. 328 § 2

w związku z art. 391 § 1 k.p.c., a także zarzut naruszenia prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 4 i art. 41 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r., poz. 300, dalej jako ustawa o systemie ubezpieczeń).

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała na istotne zagadnienie prawne „czy w świetle obowiązujących przepisów płatnik składek może jednostronnie „wstecz” skorygować miesięczne raporty, o których stanowi art. 416 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w ten sposób, że mimo składania przez okres ponad trzech lat miesięcznych raportów z wykazem składek pracownika dokonać „wyzerowania” wykazanych składek jedynie na podstawie własnego oświadczenia, że zarówno zatrudnienie jak i składane raporty pierwotne były fikcyjne. Zdaniem skarżącego, nie jest dopuszczalna korekta podstawy wymiaru składki w wyniku jedynie swobodnej decyzji płatnika składek, bez stwierdzenia nieprawidłowości, niezgodności ze stanem faktycznym lub błędów możliwość takiej korekty.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W oparciu o art. 398⁴ § 2 k.p.c., określający wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd

Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Jeżeli strona, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, a więc na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., powinna zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których zagadnienie to powstało, a także wskazać argumenty prawne, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych. Ze względu na publiczne cele jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżąca powinna wykazać także, że jest to zagadnienie prawne istotne, a jego rozstrzygnięcie będzie miało ważne znaczenie dla praktyki sądowej. Zagadnienie to jednocześnie musi być oparte na stanie faktycznym i prawnym sprawy, w której wniesiono skargę kasacyjną i być istotne także z punktu widzenia rozstrzygnięcia tej sprawy.

Warunków tych nie spełnia pytanie sformułowane przez skarżącą. Przedmiotowe postępowanie toczyło się na skutek odwołania ubezpieczonej od decyzji organu rentowego z dnia 14 kwietnia 2014 r. stwierdzającej, że ubezpieczona jako osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniu. Sąd Apelacyjny przyjął, za Sądem Okręgowym, z powołaniem się na przepis art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 9, art. 12 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 4, art. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, że zatrudnienie ubezpieczonej na podstawie umowy o pracę nakładczą miało charakter fikcyjny, zaś jedynym celem zawarcia przez nią tej umowy było obejście przepisów o ubezpieczeniu społecznym, celem obniżenia składek na własne ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. Wobec tych ustaleń Sąd drugiej instancji przyjął, że w spornym okresie objętym zaskarżoną decyzją odwołującą się, nie mając innego tytułu do ubezpieczenia, podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej przez nią

działalności gospodarczej. Sąd Apelacyjny nie odniósł się do, wskazanych w pytaniu sformułowanym przez ubezpieczoną, wynikających z art. 41 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń imiennych raportów korygujących, gdyż kwestie związane z wymiarem składki na ubezpieczenie społeczne nie był podstawą prawną rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego, zważywszy, że ze skargi nie wynikało, aby ubezpieczona kwestionowała korektę podstawy składki w postępowaniu sądowym.

Tym samym sformułowane w przedstawionym przez ubezpieczoną zagadnieniu prawnym pytanie nie odnosi się do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sądowego, jest oderwane od stanu sprawy faktycznego i prawnego rozpoznawanego w niniejszym postępowaniu, a ponadto nie wykazano na czym polega „istotny” charakter zagadnienia z punktu widzenia publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej. Złożona skarga zawierała tym samym jedynie pozór zagadnienia prawnego, co przesądzało o braku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wobec czego Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

as